

* Risteyks

Kouvolan ev.lut. seurakuntien lehti

3/2026

Seurakunnan vapaaehtoiset
Maija-Riitta Niemelä ja Antero Rossi:

Tervetuloa kesäkirkkoon

s. 4

Seurakunnissa
torjutaan
ruokahävikkiä s. 2

Asetu
ehdolle
vaaleissa s. 3

Tutustu kesän
tapahtumiin
s. 6-7

Virkistystä kesästä ja kulttuurista

KUU kiurusta kesään, puoli kuuta peipposesta, västäräkistä vähäsen, pääskysestä – ei päivääkään. Kesä on jo täällä! Näin pääskysiä viikonloppuna litin rantamakasiinilla, jonka räystäisiin ne ovat tehneet pesää. Terassilla kahvitellessa sai ihailla niiden hienoja lentoratoja veden yllä.

YKSI varma kesän merkki pääskysten lisäksi on myös tiekirkot ja kesäkahvilat. Nämä taivaalliset taukopaikat tarjoavat vapaaehtoisten avustuksella mahdollisuuden levähtää ja hiljentyä. Tässä lehdessä Keskuskirkon vapaaehtoiset Maija-Riitta Niemelä ja Antero Rossi kertovat kesästään kirkolla. Rossi esittelee kirkkoa ”kirkonrottana”, ja Niemelä keittää kahvit kesäkahvilaan. He toivottavat turistik, kirkkobongarit sekä entiset ja nykyiset kouvolaalaiset tervetulleeksi matalan kynnyksen kohtaamispaikkaan.

KESÄ ja kulttuuri kuuluvat erottamattomasti yhteen. Valkealan kirkolla on kesän ajan nähtävillä paikallisen taiteilijan Natalia Peräsaaren ikoninäyttely sekä Valamon luostarin maalauskurssin opettajien töitä. Taidenäyttelyitä on Valkealan kirkolla nähty ennenkin. Taustalla on Valkealan kappalaisen Ari Luomajoen kiinnostus taidetta ja kulttuuria kohtaan. Takasivun haastattelussa Luomajoki valottaa kiinnostuksensa taustoja ja kertoo perustamastaan kirkollisesta kulttuuriklubista. Lehdessä löytyy myös Luomajoen artikkeli Valkealan ja Anjalankosken seurakuntien taide-esineistä, joista ei ollut aikaisemmin kovinkaan paljoa tietoa saatavilla.

TERVETULOA viettämään kesää kanssamme! Tiedot kaikista Kouvolan alueen tiekirkkoista, kesäkahviloista ja muista kesän riennoista löytyvät tapahtumasivulta.

Ulla-Maija Hiltunen
päätoimittaja,
vs. viestintäpäällikkö

Sitaatti

*"Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä."*

Psalmi 23

Adobe Stock

Kouvolan seurakuntien emännät Sanna Ahtiainen (vas.), Marja-Leena Okka, Katja Aho ja Anne Koskinen loivat tarjottavat seurakuntien tilaisuuksiin.

Emäntien keittiössä ruokahävikki on pientä

• TEKSTI JA KUVA TIINA MYÖHÄNEN

Kun on sopivasti tarjottavaa ja hävikki hyödynnetään, ruokaa ei mene hukkaan.

KOUVOLAN seurakuntien emännät ovat huomanneet, että yhä useammin seurakuntien tilaisuuksissa tarjotaan syötävää, ja ruoka myös houkuttelee väkeä paikalle.

Kouvolan ja Anjalankosken emäntä **Sanna Ahtiainen** kertoo, että Ystävän Kammarin lounaalla käy noin sata henkilöä ja Sunnuntai Specialissa parhaimmillaan jopa 130.

– Myös kirkkokahvit ovat suosittuja. Jos Anjalankoskella on kirkkokahvit, pakkaan kaiken Kouvolaan, kannan autoon ja toivon, etten ole unohtanut mitään, Ahtiainen nauhahtaa.

Tarjoilujen vieminen paikasta toiseen on tuttua myös Kuusankosken seurakunnan emännälle **Marja-Leena Okalle**, joka työskentelee lisäksi Voikkaalla ja Pytynlahden kesäkodissa.

– Keväällä saatan olla päivän Kuusankoskella, käydä kotona ja mennä illaksi Pyttärin saunailtaan. Siinä tulee työpäivälle pituutta, Okka laskeskelee.

Elimäen seurakunnan emäntä **Anne Koskinen** on iloinen siitä, että

on saanut kiertää kaikki Kouvolan seurakuntien keittiöt läpi.

– On saanut nähdä uusia ihmisiä ja ottaa vinkkejä muista keittiöistä. Samalla voi kisailla itsensä kanssa, että muistaako, missä välineet ovat kussakin keittiössä, Koskinen kertoo.

EMÄNTÄ Katja Aho työskentelee Puhjonrannan ja Niinirannan leirikeskuksissa, joissa järjestetään kesän aikana rippileirejä, kuten Pytynlahdessakin. Leireillä ei ole juurikaan ruokahävikkiä. Emännät ovat tarkkana siitä, millaisia nuoria rippileirillä on, sillä paljon urheilivat nuoret syövät enemmän ja juovat leirille varatut maidot parissa päivässä. Silloin täytyy hakea täydennystä.

– Olemme pyytäneet nuorilta ruokatoivelistan, jotta ruoka on varmasti sellaista, joka maistuu. Silloin ruokaa jää jäljelle aika vähän, Okka kertoo.

Ylijääneet puurot hyödynnetään sämpylöiden taikinassa, johon sopivat hyvin myös ruokailusta jääneet porkkanaraasteet ja sosekeiton jämmät. Lopputuloksena on ihanaa vastaleivottua sämpylää. Ylijääneet siivuleivät muuttuvat krutongiiksi tai lämpimiksi voileiviksi, ja piimät sujautetaan kuivakakkutaikinaan. Hävikkiä torjutaan myös lahjoittamalla ylijäämäruokaa diakonian kautta tai myymällä ruokarasioita

tapahtuman päätteeksi.

Emännät myös keräävät tietoa tapahtumien osallistujamäärästä, joiden perusteella arvioidaan sopivaa ruokamäärää seuraavaa kertaa varten. Aina osallistujamäärän arviointi ei ole helppoa.

– Erään papin virkaanasettamisen juhlaan oli hankittu täytekakku 60 henkilölle. Kirkossa olikin 120 henkilöä, joten aloimme puolittaa kakkupaloja, jotka olivat onneksi reilun kokoisia. Kakkua riitti kaikille, Okka kertoo.

”Ylijääneet siivuleivät muuttuvat krutongiiksi tai lämpimiksi voileiviksi, ja piimät sujautetaan kuivakakkutaikinaan.

HÄVIKKIRUOAN torjuminen on osa seurakuntien ympäristötyötä, johon emännät osallistuvat teemmällä myös ympäristöystävällisiä valintoja ruokien, pesuaineiden ja somistusten hankinnassa. Samat silkkikukat ovat ruokapöytien koristeena vuodesta toiseen, ja luonto tarjoaa materiaalia vuodenaikojen mukaan: lyhtykoisot, kävyt, havut, mustikanvarvut, keltaiset lehdet ja kellottuneet oksat tuovat tunnelmaa kattaukseen.

Sinustako seurakuntapäätäjät?

• TEKSTI ULLA-MAIJA HILTUNEN • KUVITUS JASMIN KAALINPÄÄ

Marraskuun seurakuntavaaleissa valitaan luottamushenkilöt seurakuntaan. Vaalien ehdokasasettelu on käynnissä 15.9. saakka.

SEURAKUNTAVAALEISSA valitaan luottamushenkilöt uuteen 1.1.2027 aloittavaan Kouvolan seurakuntaan. Kouvolan seurakunnan kirkkovaltuustoon on jaossa 39 päättäjän paikkaa. Haluaisitko sinä olla mukana päättämässä uuden seurakunnan asioista, tai tiedätkö jonkun sopivan henkilön ehdokkaaksi seurakuntavaaleihin? Ehdokasasettelu on käynnistynyt ja jatkuu 15. syyskuuta saakka.

Vaaleissa on mahdollisuus vaikuttaa. Kun asetut ehdolle tai äänestät, olet edustamassa arvojesi mukaisia toimintaa. Seurakunta tarvitsee kaikenikäisiä, eri tavoin ajattelevia seurakuntalaisia ehdokkaiksi, joista luottamushenkilöt valitaan. Luottamushenkilöt pääsevät muun

muussa suunnittelemaan seurakunnan toimintaa ja taloutta oman nelivuotiskautensa 2027–2030 ajan.

JOS HALUAT asettua ehdolle, pohdi millaisia asioita haluat edistää. Tutustu valitsijyhdistyksiin: kouvolanseurakunnat.fi/seurakuntavaalit. Ota yhteyttä ryhmän vetäjään ja ilmoittaudu mukaan 15.9. mennessä.

Jos et löydä itsellesi sopivaa ryhmää, voit perustaa oman valitsijyhdistyksen. Pyydä mukaan kymmenen äänioikeutettua seurakunnan jäsentä Kouvolan kaupungin alueelta. Jättäkää yhdistyksen perustamisasiakirja 15.9. klo 16 mennessä Anjalankosken, Elimäen, Kouvolan, Kuusankosken tai Valkealan seurakuntatoimistoon.

VAALIKONE auttaa äänestäjää löytämään itselleen sopivan ehdokkaan. Täytä vaalikoneen kysely syys-lokakuun vaihteessa. Äänestysnumerot selviävät 1. lokakuuta. Ennakoäänestys on 3.–7.11. ja varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 15. marraskuuta.

Jos tulet valituksi, luottamushenkilökautesi alkaa joulukuussa 2026. Jos et tule valituksi, niin muista että kirkossa on muitakin luottamustehtäviä, kuten erilaisia vastuuryhmiä ja johtokuntia.

MARRASKUUN vaaleissa valitut ovat konkreettisesti uuden edessä, uuden Kouvolan seurakunnan ensimmäisinä luottamushenkilöinä.

– Luottamushenkilöt ovat tär-

keässä roolissa luomassa uuden seurakunnan toiminta- ja hallintokulttuuria. Kirkkovaltuutetut käyttävät seurakunnassa ylintä päätösvaltaa ja he vastaavat siitä, mitkä ovat seurakunnan toiminnan painopisteet. Luottamushenkilönä toimiminen on yksi tapa ilmaista ja elää todeksi kristillistä uskoa ja osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen, kirkkoherra **Kimmo Ylikangas** toteaa.

LISÄTIETOJA VAALEISTA:
Kirkkoherra Kimmo Ylikangas
kimmo.ylikangas@evl.fi

Ajankohtaiset

Yhteisvastuulla 6700 euroa nuorille

VIIME VUODEN Yhteisvastuukeräys tuotti Kouvolan seurakunnille lähes 6700 euroa, joka käytetään nuorten hyväksi. Suurimman potin keräsi Kouvolan seurakunta 1861 eurolla. Muut keräyssummat olivat: Anjalankoski 1662 €, Kuusankoski 1521 €, Valkeala 918 € ja Elimäki 719 €. Tämän vuoden Yhteisvastuukeräys on käynnissä. Varoilla tuetaan jalkautuvaa ja kohtaavaa vanhustyötä. Keräykseen voi osallistua esimerkiksi MobilePaylla: Anjalankoski: 75723, Elimäki: 10967, Kouvola: 96735, Kuusankoski ja Jaala: 41976 ja Valkeala: 82203. Kirkkopalvelut ry:n keräyslupa RA/2020/639 voimassa toistaiseksi.

Neulo seurakuntasukat

UUDEN KOUVOLAN SEURAKUNNAN kunniaksi on suunniteltu seurakuntasukat, joiden kuviot ovat saaneet inspiraationsa Kouvolan alueen kirkoista. Villasukkamallin on suunnitellut Anjalankosken kirkkoherra Johanna Pesonen. Linkki neulontaohjeeseen löytyy Kouvolan seurakuntien verkkosivujen etusivulta.

Ilmastonmuutos ympäristöpäivän teemana

MAAILMAN YMPÄRISTÖPÄIVÄÄ vietetään 5. kesäkuuta ilmastonmuutosteemalla. Päivän tarkoituksena on nostaa esille vuosittain vaihtuva teema, joka keskittyy ympäristöhaasteisiin. Viime vuosien teemoja ovat olleet mm. muovisaasteen torjunta, luonnon monimuotoisuus, aavikoituminen ja maaperän suojeleminen.

Anna palautetta tai juttuvinkki

MIKÄ oli kesän Risteys-lehden paras juttu? Mistä aiheista haluaisit lukea Risteys-lehdestä? Anna palautetta, tai vinkkaa meille juttuaihetta tai haastateltavaa henkilöä. Lähetä sähköpostia osoitteeseen tiedotustoimisto.kouvola@evl.fi.

Asetu ehdolle

Aloita tästä

1.

Pohdi millaisia arvoja ja asioita haluat päättäjänä edistää. Tutustu nykyisiin ryhmiin ja niiden edistämiin asioihin.

A Ota yhteyttä ryhmän vetäjään, kysy lisää ja ilmoittaudu mukaan 15.9. mennessä.

B Jos et löydä sopivaa ryhmää: perusta oma valitsijyhdistys vaaleja varten. Pyydä mukaan muitakin. Kerää 10 äänioikeutettua seurakunnan jäsentä. Jättäkää valitsijyhdistyksen perustamisasiakirja 15.9. mennessä seurakuntatoimistoon.

2.

Aloita vaalikampanja heti, kun olet päättänyt lähteä ehdokkaaksi. Nosta esille asioita joihin haluat vaikuttaa.

Muista myös somekanavat.

3.

Täytä vaalikone syys-lokakuun vaihteessa.

4.

Äänestysnumerot selviävät 1.10.

5.

Pida ehdokkuuttasi esillä ja kannusta tuttaviasi äänestämään.

A

Onneksi olkoon, tulit valituksi! Kautesi alkaa 1.1.2027. Tervetuloa vaikuttamaan!

6.

Ennakoäänestys 3.-7.11. Äänestyspäivä 15.11.

B

Hyvä yritys! Jää kuulolle, kirkossa on muitakin luottamustehtäviä. Tervetuloa mukaan toimintaan!

Asetu ehdolle 15.9. mennessä ➤ Ennakoäänestys 3.-7.11. ➤ Äänestyspäivä 15.11.

Seurakunta tekee valintoja ympäristön hyväksi

YMPÄRISTÖDIPLOMI on myönnetty Kouvolan seurakuntayhtymälle ja se on voimassa 2028 saakka. Ensi vuonna aloitetaan uuden diplomin haun valmistelu. Osana ympäristötyön kehittämistä seurakuntayhtymä toteutti ympäristökyselyn, jossa nousi esille, että seurakunnilta toivotaan erityisesti kierrätystä, luomu- ja lähiruokaa, energiaa säästäviä ratkaisuja kiinteistöissä, ympäristökasvatusta lasten ja nuorten kerhoissa sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä

seurakunnan omistamilla tonteilla.

TYÖTÄ ympäristön hyväksi on tehty paljon Kouvolan seurakunnissa. Hautausmailla on tuotu kierrätysastiat metallijätteelle, ja kevätsiivouksen yhteydessä haudalle jääneiden kynttilöiden muovi-, lasi- ja metalliroskat lajitellaan asianmukaisesti.

Seurakuntayhtymän keittiöissä käytetään ympäristömerkittyjä tuotteita, Reilun kaupan tuotteita sekä mahdollisuuksien mukaan luomu- ja lähiruokaa. Kertakäyt-

töastioita käytetään lähinnä vain ulkotapahtumissa. Ruokahävikkiä torjutaan arvioimalla edellisvuosien pohjalta kävijämäärää ja valmistamalla vain tarvittava määrä ruokaa. Ylijäämäruokaa annetaan diakonian lahjoitettavaksi tai pakataan rasioihin myytäväksi.

KIINTEISTÖJÄ kunnostetaan energiatehokkaammiksi. Viime vuonna vaihdettiin Kuusankosken seurakuntakeskukseen uudet ikkunat ja lisättiin yläpohjan lämmöne-

ristystä. Tämän vuoden aikana on suunnitelmissa vaihtaa Kouvolan seurakuntakeskukselle energiatehokkaampi ilmanvaihtokone sekä Martta- ja Maria-saleihin uudet LED-valot. Kuusankosken uuden hautausmaan siunauskappelin lämmitysjärjestelmä vaihdetaan öljylämmöstä kaukolämpöön, ja Voikkaan kirkon ilmanvaihtokoneiden käyntiaikoja säädetään energian säästämiseksi.

Luonto muistuttaa Jumalasta

KESÄN KYNNYKSELLÄ luonto on jälleen herännyt hiljalleen eloon: puut ovat jo lehdessään ja pientareilla kasvavat suurina lauttoina valkovuokot. Muuttolinnut ovat palanneet ja iltaisin valo viipyy yhä pidempään.

Kesä muistuttaa, ettei elämä olekaan pelkkää suorittamista. Toisinaan on mukava istuskella vaikka järven rannalla ja nauttia hetkestä. Tuulen humina puissa rauhoittaa.

Raamatussa luonto ei ole vain kulissia ihmisten elämän taustalla, vaan Jumalan luomistyö muistuttaa Hänen jatkuvasta läsnäolostaan sekä huolenpidostaan. Psalmassa sanotaan: "Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanavaruus kertoo hänen kätensä teoista" (Ps. 19:2).

Myös Jeesus ohjasi kuulijansa katsomaan luontoa. Hän puhui kylväjästä ja siemenestä, viinipuusta, linnuista ja kedon kukista ja sanoi: "Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti Taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut." (Matt. 6:26). Luonnon keskellä ihminen saattaa kohdata oman pienuutensa suhteessa ympäristöön. Toisaalta samalla ihminen saattaa ymmärtää oman arvokkuutensa ja sen, että meitä todella kannatellaan. Hiljainen metsä muistuttaa, että ihan kaikkea ei tarvitse ymmärtää tai ihan kaikkea ei tarvitse hallita. Jumalan luomistyö kantaa meitä silloinkin, kun omat voimat ovat vähissä.

Luonto opettaa meitä myös levosta sekä luottamuksesta. Puilla ei ole kiirettä kasvaa, eivätkä linnut kannu huolta huomispäivästä. Silti ne elävät päivästä toiseen Jumalan antamassa varassa. Kesän kynnyksellä saamme taas ihmetellä elämän kauneutta. Jokainen vihertyvä lehti ja linnunlaulu voi olla kutsu pysähtyä ja muistaa: valo voittaa, ja toivo syntyy yhä uudelleen.

Piia Tötterström
seurakuntapastori
Anjalankosken seurakunta

Keräys toi kesäiloa kouvolaalaisille

Kouvolan seurakuntien Kesäiloa 2026 -keräys on päättynyt. Keräyksen tavoitteena oli saada kasaan 5000 euroa, jolla hankitaan vähävaraisille kouvolaalaisille lapsiperheille huvipuistorannekkeita Tykkimäkeen. Keräystavoite ylittyi 206 eurolla.

Kouvolan seurakuntien diakonia sai rannekehakemuksia 83 perheeltä, ja varoilla pystytään hankkimaan noin puolelle perheistä rannekkeet. Diakoniatyöntekijät käyvät hakemukset luottamuksellisesti läpi, ja rannekkeiden saajat arvotaan kriteerit täyttävien perheiden kesken. Arvonnan jälkeen tuloksista ilmoitetaan hakijoille.

Seurakuntien diakonia auttaa apua tarvitsevia tarjoamalla keskusteluapua sekä taloudellista avustusta. Diakonia välittää myös avustuksia ja lahjoituksia apua tarvitseville.

Kohtaamisten kesä Keskuskirkossa

• TEKSTI VESA VAINIO • KUVA ANNA-KAROLIINA PELTO

Kymmenet vapaaehtoiset mahdollistavat tutustumisen kirkkoon ja mukavat kahvitteletukset.

MITÄ LIENEE arkkitehti miettinyt, kun on luonut Kouvolan Keskuskirkon kaltaiseksi. Tästä ja monesta muusta asiasta voi haastella jälleen tänä kesänä "kirkonrottien" kanssa. Yksi vapaaehtoisista kirkon esittelijöistä on **Antero Rossi**, joka odottaa kesää innokkaana.

– Voin kuunnella ihmisten ajatuksia, kokemuksia ja näkemyksiä tulevasta seurakunnasta, jonka rakentaminen on menossa. Ja tietysti esitellä kirkon kaunista ideaa ja miljöötä.

Ja mitä olisi kesä ilman kahvitteletua ulkoilmassa. Siitä huolehtii osaltaan **Maija-Riitta Niemelä**, joka kesällä 2023 käynnisti kesäkahvila-toiminnan. Pitkän linjan vapaaehtoisena Niemelä osaa jo aavistaa, mitä kesä tuo tullessaan.

– Kahvila on välitön kohtaamispaikka, missä näkee uusia kasvoja ja vanhoja tuttuja, kuulee elämäntarinoita, ja kokee iloa ja naurua.

Keskuskirkon kesään kuuluu myös näyttely, missä on tänä kesänä esillä tunnettujen kouvolaalaisten hääkuvia. Kävijöille järjestetään kilpailu, missä voi valita mielestään parhaan nimettömistä kuvista. Ohjelmallinen ja musiikillinen hartaushetki täydentää tarjonnan.

KESÄLLÄ 2025 kirkkoon kävi tutustumassa noin tuhat henkilöä Suomesta ja ulkomailta. Julkisia paikkoja kiertäviä turisteja, kirkkobongareita, entisiä ja nykyisiä kouvolaalaisia.

– He tulevat istumaan hetkeksi aikaa ja hiljentyään, tutustumaan alttaritauluun ja suuriin urkuihin sekä juttelemaan, mitä mielen päällä liikkuu, kuvaa Rossi vierailijoita.

Niemelä on saanut rinnalleen uusia tekijöitä, joista jokainen voi omaksua itselleen sopivan roolin. Kahvilan toiminta on kehittynyt joka kesä niin tarjonnaltaan kuin ilmeeltään, johon kuuluvat hyvät kalusteet sekä värikkäät liinat ja kukat.

”

Teemme tätä kaikki yhteisestä halusta ja hyvin sitoutuneesti.

– Yksi makea ja suolainen syötävä, myös gluteeniton; kahvi, tee, mehu ja piparia; siinä kohtuuhintainen menu, jonka tuotto menee diakonian ja lähetyksen hyväksi.

Kirkkoa ja hääkuvia esitellään joka arkipäivä, kahvio palvelee keskiviikkoisin ja torstaisin, ja torstaisin on hartaushetki. Kahdessa vuorossa toimivaan kirkonrotta-ryhmään kuuluu yli 20 henkilöä, kahvila pyörii muutaman aktiivisen voimin.

VAPAAEHTOISTYÖ on Niemelän ja Rossin sydäntä lähellä. Niemelä tuli

mukaan nuorena diakoniatyöhön auttamaan ikäihmisiä siivouksessa pihatöissä. Nyt omat lapset ovat jo kesätyöiässä ja opettajaäiti löysi itselleenkin sopivan "kesätyön".

– Neljäs kesä on alkamassa kahvilassa, mikä tuntuu omalta paikalta. Saan tästä itselleni paljon ja teemme tätä kaikki yhteisestä halusta ja hyvin sitoutuneesti.

Kotiseututyötä tekevä Rossi on kulttuuri-ihminen, hänestä on luontevaa esitellä kotiseutuaan ja -kirkkooaan. Rossi on toiminut pitkään seurakunnan luottamustehtävissä ja aisti viime kesänä seurakuntien yhdistymisen ja Keskuskirkon ympärillä pyörivän kohon.

– Kirkon perustyötä on tarjota ihmisille matala kynnys tulla keskustelemaan. Kirkon avoimet ovet ja kahvihetki kesällä sekä Ystävän Kammari syksystä keväeseen ovat tästä mainiot esimerkit. Näillä kymmenillä haluaa vaikuttaa mieluummin tekemällä kuin Napakoissa.

**KOUVOLAN KESKUSKIRKON
KESÄ 1.6.-7.8.**
Tiekirkko ma-pe klo 10-15
Kesäkahvila ke-to klo 10-14.30
Kesäpäivän kirkkohetki
torstaisin klo 12

Maija-Riitta Niemelä ja Antero Rossi tekevät kesällä vapaaehtoistyötä Keskuskirkolla. Antero esittelee kirkkoa "kirkonrottana", ja Maija-Riitta keittää kahvit kesäkahvilaan.

Historia elää kirkkostaiteessa

• TEKSTI JA KUVA ARI LUOMAJOKI

Valkealan ja Anjalankosken seurakuntien taideteoksista huokuu eurooppalainen kuvataideperintö, jonka juuret ulottuvat muun muassa Pietarin hoviin.

TARKASTELIN ylemmän pastoraalitutkimuksen tutkielmassani Valkealan ja Anjalankosken seurakuntien neljää taide-esinettä, joista ei ollut aikaisemmin kovinkaan paljoa tietoa. Vanhin taide-esineistä on Valkealan kirkossa olevat ehtoolisvälineet vuodelta 1790 ja muut tarkastelemani taide-esineet olivat 1860–1918 aikajanelle sijoittuvia tauluja. Tutkielma hyväksyttiin maaliskuussa 2026 Mikkelin hiipakunnan tuomiokapitulissa.

Yksi kiinnostavista esiintulleista seikoista oli se, kuinka seurakuntiin päätyneiden teosten taustalla ovat olleet Euroopan kuuluisien taiteilijoiden teokset. Pienten paikkakuntien seurakunnat eivät siis ole olleet irrallaan aikakautensa taidevirtauksista. Osittain tämä on johnutun siitä, että kaikki tarkastellut teokset osoittautuivat lahjoituksiksi arvohenkilöiltä, joilla on ollut mahdollisuus taiteen hankintaan. Kansainväliset yhteydet ovat olleet osa alueen todellisuutta.

Tulipalo tuhosi arvoteokset

Sippolan vanhan kappelikirkon alttaritaulu on lahjoitettu Kansallismuseolle 1915. Anjalankosken seurakunnalle sen lahjoittanut vuonna 1861 Liikkalan hovin omistaja, kreivitär **Helena van Suchtelen**, joka oli Venäjän keisarinnan hovineiti.

”

Kouvola voisi olla merkittävä taidekaupunki, jos Liikkalan hoviin sijoitettu vanha arvotaide ei olisi tuhoutunut tulipalossa 1860-luvulla.

Samalla paljastui, että Kouvola voisi olla merkittävä taidekaupunki, jos Liikkalan hoviin sijoitettu vanha arvotaide ei olisi tuhoutunut tulipalossa 1860-luvulla. Kartanoon oli nimittäin siirretty Tukholmasta tunnetun taiteenkerääjän ja bibliofilin, suurlähettiläs **Jan Peter**

van Suchtelenin yksi Euroopan merkittävimmistä yksityisistä taidetekoelmista ja kirjastoista.

Myös Valkealan ehtoolisvälineillä on yhteys Pietarin hoviin, sillä niiden lahjoittaja oli merkittävä venäläinen kenraali **Peter Berchmann**, josta myöhemmin tuli keisarin Henkivartijakaartin komentaja. Ehtoolisvälineet heijastavat alueen sotahistoriaa, sillä ne liittyvät Kustaa III:n sodan päättymiseen.

Kuvan muuttuvat tulkinnat

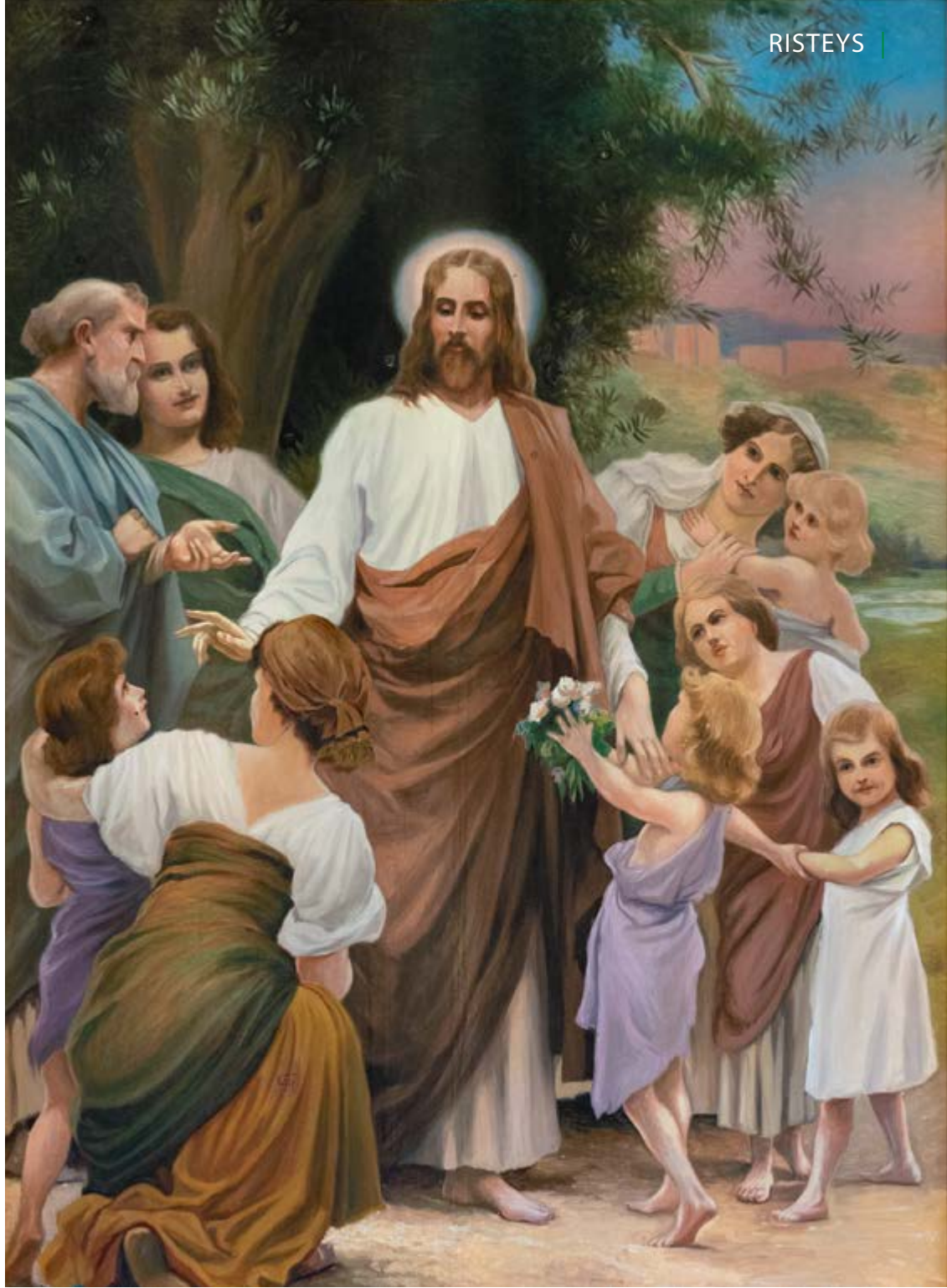
Tutkielman erityisnäkökulmana oli pohtia Raamatun ja kuvan suhdetta. Visuaalisen eksegetiikan näkökulma korostaa sitä, kuinka uskonnollinen kuva tulkitsee lähtökohtana olevaa raamatun tekstiä muokaten ja tuoden siihen omia lisäyksiään niin, että taideteos aina heijastaa jotakin omalle ajalleen tärkeää korostusta.

Se, mitä kuvassa nähdään, on kiinnostavalla tavalla liukuvaa ja muuttuvaa. Aikakauden vaikutus kuvan tulkintaan tulee esille josakin muodossa jokaisen teoksen kohdalla.

Sippolan entisen alttaritaulun kohdalla tämä näkyy niin, että ristinnaulitun Jeesuksen jalkojen juurelle polvistunut Magdalan Maria jää helposti huomaamatta, sillä hänellä ei enää ole keskeistä roolia kirkollisessa elämässä. Yksi tutkimuksen huomioista on myös tarkastella sitä, kuinka Maria päätyy tälle kunniapaikalle ristin juurella, vaikka evankeliumin kertomukset ristiinnaulitsemisesta eivät häntä sinne sijoita.

Naisten ja lasten asema on yksi teemoista, joka nousi esille sekä Myllykosken kirkossa olevan Hagar erämaassa -maalauksen (1899) että Tirvan kirkon alttarimaalauksen yhteydessä. Kaikki aikakaudet ovat joutuneet pohtimaan asiaa, ja Raamatussakin nämä pohdinnat näkyvät monin tavoin.

Hagar erämaassa -teoksen on maalannut taiteilija **Nina Ahlstedt** vuonna 1899. Nykykatsojalle ja ehkä raamatunlukijallekin aihe on käynyt vieraaksi, sillä kertomus egyptiläisestä orja-Hagarista ja

Tuntemattoman taiteilijan maalaama Jeesus siunaa lapsia -alttaritaulu koristaa Tirvan kirkkoa. Teosta on konservoitu, jotta on saatu paikattua kansalaissodassa tulleet 20 luodinreikää.

tämän lapsesta Ismaelista nousee harvoin esiin. Tavallaan tämä ei ole ihme, sillä myöhemmässä tulkinnassa Ismael kuuluu Raamatun ”pahoihin poikiin”. Aiheen pohjana oleva teksti on kuitenkin tavattoman rikas, monivivahteinen, ajankohtainen ja kiehtova, sillä se käsittelee mm. pakolaisuutta, seksuaalisuutta, perhekäsityksiä ja sitä, kuka hyväksytään joukkoon.

”

Taiteilijan omat kokemukset nostavat esiin koskettavan tragedian, joka saa kuvallisen hahmon maassa makaavassa naisessa, jota enkeli lohduttaa.

Tutkimus nostaa esiin myös kuvaan piilotetun teeman lapsen kuolemasta ja siitä, kuinka äiti sen kokee. Taiteilijan omat kokemukset nostavat esiin koskettavan tragedian, joka saa kuvallisen hahmon maassa makaavassa naisessa, jota enkeli lohduttaa.

Luodinreikiä alttaritaulussa

Tirvan alttaritaulun teema Jeesus siunaa lapsia on ollut varsin ajankohtainen tekoaikanaan, sillä keskustelu lasten asemasta kävi kuumana 1800-luvun lopulla. Varsinkin naistaiteilijat maalasivat lapsi-aiheisia teoksia.

”Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.” (Mark. 10:14)

Teokseen kiteytyy monta ilmiötä tuolta ajalta: siinä on suoria lainauksia kuvaraamattujen kuvitukseen sekä liittymäkohtia uskonnollista taidetta uudistaneeseen ja laajalle levinneeseen nasareenien taiteilijaryhmän taiteeseen. Uusi asia oli myös kansakoulu. Uskonnollisen kasvatuksen rooli oli koulussakin tuohon aikaan keskeistä. Koulun kuvataulut olivat uusi pedagoginen väline, ja niiden toteuttajina olivat tunnetut taiteilijat.

Tirvan alttaritaulun maalaja on jäänyt tuntemattomaksi, mutta teoksen esikuvaksi on paljastunut saksalainen mustavalkoinen vuo-

delta 1898 peräisin oleva kuvataulu.

Teosten muuttuvat arvostukset kuuluvat myös väistämättä osaksi esineitä. Niinpä aikanaan Sippolan paperille painettu alttaritaulu on todettu ”taiteellisesti arvottomaksi”. Nina Ahlstedtin teosta arvosteltiin siitä, että siinä esiintyy ”kiiltokuvaenkeli”.

Tirvan alttaritaulu puolestaan on kokenut kovia, kun sitä on ammuttu Oriveden kirkkoherran pappilassa 19.3.1918 kansalaissodan kiivaan taistelun yhteydessä. Luodinreikiä on konservoitu niin, että maalaus-kankaan taustaan on liimattu peltakankaiset paikat ja aukot on peitetty uudelleenmaalamalla. Jälki ei ole kovin huoliteltua.

ARI LUOMAJOKI

Kirjoittaja on Valkealan seurakunnan kappalainen, jonka ylemmän pastoraalitutkimuksen tutkielma on luettavissa Kouvolan seurakuntayhtymän verkkosivuilla: Tutki uskoa – Kouvolan seurakuntien taidetta.

Kesäiltojen musiikkia

ANJALANKOSKI

Ti 14.7. klo 18 Yhteislaulut Rantapukin Kievarimuseolla.

Ke 12.8. klo 18 Yhteislaulut Ummeljoen metsäkirkossa. Pyöräskukkulantie 324.

ELIMÄKI

Juha Nurmi laulattaa aiheenaan Hilja Haahti ja hänen laulunsa.

To 4.6. klo 18 Lauluilta Villikkalan kylätalolla, Tuomistontie 12, klo 17.30 kahvit.

Ke 10.6. klo 18 Lauluilta Niinimäellä, Riistapoikien metsästysmaja, Kukonojantie 117. Kahvit klo 17.30.

To 2.7. klo 18.30 Lauluilta Hämeenkylässä Uutelassa, Palontie 88. Kahvit klo 18.

KOUVOLA

To 11.6. klo 18 Pikku-Skansen Café Ruusulassa, Kouvolan Museokortteli. Teija Kapiainen, Bändi ja Terhi Paukku.

Su 12.7. klo 18 Runon ja musiikin ilta Käpylän kirkossa. Sirpa Kokko, Kati Näppi ja Terhi Paukku. Vapaa pääsy.

La 8.8. klo 18 Pentti Hietasen konsertti Keskuskirkossa. Vapaa pääsy. Järj. srk ja GospelRiders.

Pe 14.8. TAITEIDEN YÖ

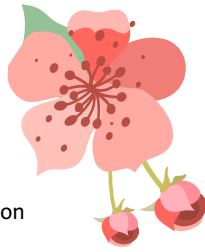
Klo 20 Kesäyön helmiä Maria-salissa.

Lauluyhtye Helmetär, solistit Helena Berg ja Suvi Suokas. Ritva-Liisa Marttila, piano.

Vapaa pääsy.

Klo 21 Kanttorit estradilla – Sydänten laulu

Kouvolan Keskuskirkossa Pohjois-Kymenlaakson kanttorit. Vapaa pääsy.

KUUSANKOSKI

To 4.6. klo 18 Kesäillan konsertti Kuusankosken kirkossa. Saara Savolainen, sello; Kiia Kunnaala, piano. Vapaa pääsy.

Ma 8.6. klo 18 Varusmiehösäntökuoron jousiorkesterin konsertti Kuusankosken kirkossa. Johtaa Eero Rautasuo. Vapaa pääsy.

Ke 24.6. klo 18 Kesäkesän yhteislauluilta Kuusankosken kirkossa. Laulattamassa Ville Perkkio.

To 9.7. klo 18 Kesäillan konsertti Kuusankosken kirkossa. Marika Hölttä, sopraano; Tuomas Nikkanen, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

To 23.7. klo 18 Nuit d'Espagne -kesäillan konsertti Kuusankosken kirkossa. Maija Rautasuo, koloratuurisopraano; Pinja Ukkola, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

VALKEALA

To 28.5. klo 18 Valkealan kamariorkesterin konsertti Valkealan srk-keskuksessa. Schubert, Warlock, Jenkins. Kahvitarjoilu. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Ke 17.6. klo 18 "Lato, Salonki, Aallonharja" lied- ja pianokonsertti Valkealan kirkossa. Aleksii Koponen, baritoni ja Jenna Ristilä, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Ke 24.6. klo 18 Preludios Americanos kitarakonsertti Tirvan kirkossa. Janne Lehtinen soittaa kitaramusiiikkia Etelä-Amerikasta. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Tervetuloa tiekirkkoihin

ELIMÄEN KIRKKO

Ma-pe 22.6.-10.7. klo 11.30-14.30. Kahvio ja tuotemyyntiä.

JAALAN KIRKKO

Ma-to 1.6.-28.8. klo 9-15 ja pe klo 9-13. Keskiyökköisoin 2.8. saakka klo 12-15 kesäkahvila kirkon seurakuntasalissa.

KOUVOLAN KESKUSKIRKKO

Ma-pe 1.6.-7.8. klo 10-15. Kouvolaalaisittain tunnettujen pariskuntien hääkuvanäyttely. Torstaisin klo 12 kirkkohetki sekä kesäkahvila keskiviikköisin ja torstaisin klo 10-14.30.

KUUSANKOSKEN KIRKKO

Ma-pe 1.6.-31.7. klo 11-15. Juhannusaaton suljettu.

VALKEALAN KIRKKO

Ma-to 1.6.-20.8. klo 11-15. Sivusalissa ikoninäyttely.

Poimintoja seurakuntien tapahtumista

ANJALANKOSKI

JUMALANPALVELUKSIA

Su 14.6. klo 10 Anjalan kirkko 270 vuotta. Juhlamessu kirkossa ja juhla sekä kirkkokahvit kirkkopuistossa.

Su 9.8. klo 10 Kansanlaulumessu ja kansallispuikutuetus Sippolan kirkossa. Messun jälkeen piknik kirkkopuistossa. Pukeudu kansallispuikuun tai sen osaan.

ULKOILMAKIRKOT

Su 7.6. klo 18 Iltakirkko Ummeljoen metsäkirkossa. Pyöräskukkulantie 324.

Ke 24.6. klo 18 Iltakirkko Rantapukin Kievarimuseolla.

TORIKAHVILA

Ma 15.6.-13.7. klo 13-14 Lähetysten torikahvila Myllykosken torilla. Lyhyt hartaus klo 12.55. Myynnissä kahvia ja pullaa. Kahvilan tuotto menee lähetystyön hyväksi.

KESÄSEURAT

Ke 24.6. klo 18 Liikkalassa Huovilla. Liikkalantie 743.

Su 19.7. klo 13 Mänttärin sukumuseolla Liikkalassa. Asemankulma 9.

To 23.7. klo 18 Porvarilla Sipolassa. Silmuntie 567.

RETKI GLOW FESTIVALIIN

La 29.8. Festariretki hengellisen musiikin Glow Festival -tapahtumaan Tampereen Nokia Arenalle. Esiintymässä mm. Diandra, Mirella, Iita, Pekka Ruuska ja Jukka Leppilampi. Hinta 80 € sisältäen bussikuljetuksen ja sisäänpääsylipun. Ruokailut ja kahvit omakustanteisesti. Ilmoittautuminen osoitteessa: urly.fi/48fc. Lisätiedot Johanna Pesonen, 040 5130615, johanna.pesonen@evl.fi.

HAUTAUSMAAJUHLAT

Su 28.6. klo 10 Reginakappelissa Muhniemellä. Sanajumalanpalvelus, kahvitarjoilu ja juhla.

Su 5.7. klo 10 Karhunkankaan kappelissa. Sanajumalanpalvelus, kahvitarjoilu ja juhla.

Su 12.7. klo 10 Hirvelän hautausmaalla. Sanajumalanpalvelus, kahvitarjoilu ja juhla.

Su 2.8. klo 10 Välikankaan kappelissa. Sanajumalanpalvelus, kahvitarjoilu ja juhla.

ELIMÄKI

ULKOILMAKIRKOT

Su 21.6. klo 18 Sanajumalanpalvelus Metsäkirkko arboretum Mustilassa.

Su 9.8. klo 10 Sanajumalanpalvelus Elimäen Kotiseu-

tumuseolla. Hämäläinen, Nurmi.

HEDELMÄPUUMESSU

Su 30.8. klo 10 Hedelmäpuumessu Elimäen kirkossa. Kenttälä, Haaraoja ja Nurmi.

LAPSET JA PERHEET

Ti 2.6. ja 9.6. klo 9.30-11.30 Elimäen Jekkutuvalla seurakunnan lastenohjaajien järjestämää puistotoimintaa lapsiperheille.

To 4.6. ja 11.6. klo 9.30-11.30 Koriolla Hiivurin puistossa seurakunnan lastenohjaajien järjestämää puistotoimintaa lapsiperheille.

DIAKONIA

To 28.5. klo 13.30-14 Ruokajakelu Elimäen seurakuntakeskuksen kerhoaulassa koulujen toiminta-aikoina Elimäen seurakunnan alueella asuville. Koriolla ruokajakelusta voi kysyä Marja Rintaselta p. 0405673589.

HAUTAUSMAAJUHLAT

Su 12.7. klo 10 Messu ja hautausmaajuhla Elimäen siunauskappelilla. Kenttälä, Tulokas.

ILTATORIT

Pe 23.7., 30.7. ja 6.8. klo 17-19 iltatorit Elimäen seurakuntakeskuksen kulmakamarissa ja parkkipaikalla.

KOUVOLA

ULKOILMAKIRKKO

Su 16.8. klo 13 Puistomessu Keskuspuiston nurmialueella, sateella Käpylän kirkossa. Jurva, Nuutinen ja Marttila. Kirkkokuoro.

KESÄKAHVILA

Ke ja to 3.6.-6.8. klo 10-14.30 kesäkahvila Kouvolan Keskuskirkolla. Pientä makeaa ja suolaista.

SAUNAILTA

La 22.8. klo 16.30-20 Saunailta naisille Puhjonrannassa. Saunat klo 16.30-18, iltapalaa klo 18, ohjelma klo 18.30.

LAPSET JA PERHEET

Ke 3.6.-15.7. klo 9.30-11 Pienten leikkiaamu Käpylän kirkolla. Tule leikkimään kerhohuoneeseen keskiviikkoamuisin. Yhdessäoloa ja loru- tai lauluhetki klo 10. Saat joka kerta mukaasi loru- tai laulukortin. Lorususjeja jaossa niin kauan kuin niitä riittää.

Ma-pe 1.7.-21.7. klo 9-14

Koululaisten kesäkerho Käpylän kirkolla. Maksuton kerho on 1-6-luokkalaistille. Ilmoittautuminen kirkolla kerhoon tultaessa 1.7. klo 9 alkaen. Ota omat eväät mukaan joka päivä. Kerhossa on hartaushetkiä. Huom! To 16.7. on retkipäivä. Lisäksi Kesäyö kirkossa 22.-23.7.

Ke 26.8. klo 16-19 Perheilta Puhjonrannassa. Rentoa yhdessäoloa ja kivoja ulkopuuhiia.

PAPPI TORILLA

Ke 3.6.-5.8. klo 10-11 pappi tavattavissa Kouvolan torilla.

KAHVIA JA KÄSITÖITÄ

Ma 6.7., 20.7. ja 3.8. klo

16-17.30 Kahvia ja käsitöitä Kouvolan seurakuntakeskuksen sisäpihalla. Omat käsityöt mukaan.

LUKUILOA ILTAPÄIVÄÄN

Ti 14.7. ja 28.7. klo 13-14 Lukuihoa iltapäivään Keskuskirkon sohvaryhmässä.

KUUSANKOSKI

SUVIVIRREN SUNNUNTAI

Su 31.5. klo 10-14 Suvivirren sunnuntai Kuusankosken kirkolla. Klo 10 Kansanmusiikkimessu. Karela & Kasareikka. Klo 11.30-14 Kiva tekemistä koko perheelle mm. kirkkokahvit, partiotoiminnan esittelyä, Onnenkavion vuohet, Hali-Bernit, kasvo-maalausta, toimintarasteja, mahdollisuus kiivetä kirkon torniin, musiikkia, kukkien istutusta, lähetystyön lettuja ja makkaraa.

KESÄKAHVILA

To 4.6.-27.8. klo 11-12.30 Lähetysten kesäkahvila Kuusankosken seurakuntatalon parkkipaikalla, sateen sattuessa srk-talossa. Kahvilahartaus klo 11.30.

SAUNAILLAT

Ti 28.7. ja 25.8. klo 17-19.30 Pytynlahden saunailta. Saunat kuumina klo 17-19, kahvit klo 18 ja hartaus klo 19. Maksuton linja-autokuljetus: klo 16.15 Voikkaan linja-autoasema – klo 16.30 Kuusankosken kirkko – Valtatkatua pitkin Helsingintien risteysseen, matkan varrella olevilta pysäkeiltä voi tulla kyytiin – Pytynlahden kesäkoti. Paluu hartauden jälkeen klo 19.30 samaa reittiä.

RETKI LAHTEEN

Pe 12.6. koko päivän bussiretki Lahteen. Kohteina Ristin-kirkko, Malva-museo, Lahden satama ja Fazerin myymälä. Aikuiset 45 €, lapset 35 €. Maksu etukäteen verkkopankissa tai tilisiirrolla, ei käteismaksua. Hinta sis. kuljetukset, lounaan, sisäänpääsyn ja opastuksen Malva-museossa ja opastetun linja-autokierroksen Lahdessa. Ilmoittautu-
29.5. mennessä, ilmoita vain

ynksi henkilö kerrallaan sähköisellä lomakkeella: <https://urly.fi/47RR>.
Voit ilmoittautua myös: laura.blom@evl.fi, p. 040 678 1062. Kerro yhteystietosi, mahdolliset ruokarajoitukset ja maksatko verkkopankissa vai tilisiirrolla.

LASTEN LEIRIT

20.-21.7. Pytynlahden leirikeskoksella 7-10-vuotiaiden leiri. Ilmoittautuminen 7.6. mennessä bit.ly/4vGLEs2.
21.-23.7. Pytynlahden leirikeskoksella 11-14-vuotiaiden leiri. Ilmoittautuminen 7.6. mennessä bit.ly/4vGLEs2.

LAPSET JA PERHEET

To 28.5. klo 17 Koko perheen kevätlaulajaiset Kuusankosken srk-keskuksen salissa. Lauletaan yhdessä kivoja keväisiä lauluja, sen jälkeen toimintaa ja tarjoilua.
Ti ja to 2.6., 4.6., 9.6. ja 11.6. klo 9-13 Kesäperhekerhot Voikkaan kirkolla.
Ke 3.6. ja 10.6. klo 9-13 Kesäperhekerhot Kuusankosken kirkon pihalla.

PIIPAHDA PAIKALLE

Ti 9.6., 23.6., 7.7., 21.7., 4.8. ja 25.8. klo 13-14.30 Avoimet ovet kaikenikäisille Voikkaan kirkossa. Puuroa ja pullakahvit, leppoosaa yhdessäoloa, diakoniatyöntekijä paikalla.

ELOISA ILTA

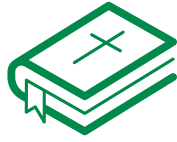
Ti 18.8. klo 17-19 Eloisa ilta Voikkaan kirkolla. Tarjolla lettuja, makkaraa, kahvia, mehua, toimintaa lapsille, partiolaiset, arpoja lähetystyön hyväksi, yhteislauluja ja hartaus.

JAALA

JUMALANPALVELUKSET

Su 7.6. klo 10 Kansanlaulukirkko Jaala Areenalla.

La 20.6. klo 13 Kevyt juhannuskirkko kirkon pihalla.
Su 28.6. klo 13 Kesäkirkko Verlan seudun kyläyhdistyksen Levonrannassa.

KESÄKAHVILA

Ke 7.6.-2.8. klo 12-15 Lähetysten kesäkahvila Jaalan kirkon seurakuntasalissa.

SAUNAILLAT

Ke 27.5., 17.6., 1.7., 29.7. ja 26.8. klo 16-20 Saunailta Jaalan kotiseutusäätien saunalla (Kallioistenniementie 155 A). Naisten ja miesten saunat käytössä yhtä aikaa. Hartaus klo 19.

VALKEALA

KESÄKAHVILA JA -KIRPPIS

Ti 2.6. klo 11-14 Ulkokirppis Valkealan srk-keskuksen pihalla. Puoti ja sisäkirppis myös avoinna. Kahvila alassalissa, pika-arpajaiset.

NÄYTTELYT

Ma-to 1.6.-20.8. klo 11-15 ikoninäyttely Valkealan kirkon sivusalissa. Avoinna myös tilaisuuksien yhteydessä.

SAUNAILLAT

To 4.6., 18.6., 2.7., 16.8., 30.7., 13.8., 27.8. klo 18-21 kaikille avoin saunailta Niinirannassa.

KOTISEUTURETKI

Su 23.8. klo 13 Opastettu kotiseuturetki Saksalainen Suomi 1918. Retkellä tutustutaan Valkealan kulttuurihistoriallisen reitin kohteisiin Valkealan kirkonkylällä, Niinistössä ja Saarento-Jokelassa. Lähtö linja-autolla klo 13.00 Niinirannasta. Kierroksen jälkeen kahvitarjoilu ja luento: Saksalainen Itämeren divisioona Suomen sisällissodassa 1918, Seppo Hentilä, Professori emeritus, Helsingin yliopisto. Maksuton, ilmoittautuminen

Kouvolan kaupungin verkkokaupassa. Lisätietoja: Sanna Paakala, 0401483438.

LAPSET JA PERHEET

Ma 31.8. asti päiväkerhoihin ilmoittautuminen: kouvolan-seurakunnat.fi/lapset.

Ti 11.8. klo 9.30-15.30

Kouluunlähtevien leiripäivä Niinirannassa. Lisätiedot ja ilmoittautuminen kouvolanseurakunnat.fi/lastenkesatoimintaa.

10.8.-20.8. ilmoittautuminen kerhonohjaajaksi alakoulu- ja lastenkerhoihin minna.nikki@evl.fi tai 0400 936 252. Ohjaaja voi olla nuori tai aikuinen. Koulutus 20.8. klo 15-18, 28.8. klo 15-18 ja 6.9. klo 10-14 Lastentalossa, Kalevantie 16. Kerhot alkavat 7.9.

Ma 24.8. klo 17.30-19

Rantatapahtuma Tuomon tuvan rannassa, Rantojanpolun päässä, Utissa. Tekemistä maalla ja vedessä, nuotioherkkua. Järj. Utin Pilvenveikot.

TAPULITORSTAI

To klo 12-14 Valkealan kirkkomaalla. Yhdessä kahvitelua, ystävien tapaamista ja pieni ohjelmatuokio. Puodin tuotteita vaihtelevasti myytävänä. **11.6.** Satu Leino, **2.7.** Runoryhmä, **16.7.** Matti Nummiaro ja Nuorisoseuran talot, **30.7.** Tuolijumppa Ritva Niilo-Rämä ja **13.8.** Lauluhetki Kirsi Rantala.

TAPULIKAHVIT

Su messun jälkeen Valkealan kirkkomaalla. Kahvittajina: **28.6.** Valkealan Karjalaseura, **12.7.** Vapaaehtoiset, **26.7.** Naisten Kasvuryhmä ja **2.8.** Kirkonkylän Martat.

HAUTAINHOITOPÄIVÄ

To 11.6. klo 9 Hautainhoitopäivä Mäntysaarella, Lähtö Orilammen majalta Tuuletterella klo 9, paluu n. klo 11.

HAUTAUSMAAJUHLA

Su 30.8. klo 18 Mäntysaarella, lähtö Orilammen majalta klo 17.30.

Juhli juhannusta kanssamme

KOUVOLAN SEURAKUNNAT kutsuvat sinut mukaan viettämään juhannusaattoa perjantaina 19. kesäkuuta.

Puhjonrannan kurssikeskuksessa (Puhjonrannantie 80, Valkeala) järjestetään juhannusjuhlat klo 16 alkaen. Saunat ovat kuumina klo 16-18, ja lippu nostetaan salkoon klo 18, jonka jälkeen nautitaan kahvit. Myynnissä on myös lettuja, makkaraa ja virvokkeita Budavarin ystävyysseurakunnan tukemiseksi. Käteismaksu. Auditoriossa alkaa ohjelma klo 19, ja juhannuskokko sytytetään sään salliessa klo 20. Mukana juhannuksen vietossa ovat Saara-Maria Jurva ja Ritva-Liisa Marttila. Juhliin voi saapua maksuttomalla linja-autokuljetuksella, joka lähtee Kouvolan seurakuntakeskuksesta klo 16 ja Käpylän kirkolta klo 16.10. Paluukyyti lähtee noin klo 20.45.

Pytynlahden kesäkodin (Pytynlahdentie 24, Lyöttilä) juhannusjuhliilla saunotaan klo 17-19, jonka jälkeen luvassa on ohjelmaa klo 20 saakka. Myynnissä on grillimakkaraa, lettuja, kahvia ja arpoja lähetystyön hyväksi. Juhliin voi saapua maksuttomalla linja-autokyydityksellä, joka kulkee reittiä Voikkaan linja-automasema 16.15 – Kuusankosken kirkko 16.25 – Kuusankosken seurakuntatalo 16.30 – Helsingintie – Pytynlahden kesäkoti. Kyytiin voi nousta myös välipysäkeiltä. Paluukuljetus Kuusankoskelle lähtee klo 20.30.

Niinirannan toimintakeskuksessa (Leiritie 11, Valkeala) juhliitaan juhannusta klo 17 alkaen laittamalla kiukaat kuumiksi. Lipunnosto ja kakkukahvit ovat luvassa klo 18.

Inkeröisten kirkkopuistossa vietetään juhannusjuhlaa kansanlaulukirkon merkeissä klo 18.

YHTEISET

HÄÄPARIEN JUHLA

Su 23.8. klo 13-15 Hopea-, kulta- ja timanttihääparien juhla Puhjonrannassa. Ohjelmaa, ruokailu ja kakkukahvit. Ilmoittautumiset 14.8. mennessä arkisin klo 8-15 p. 0400 651 657.

Lisää tapahtumia verkossa: kouvolanseurakunnat.fi/kesa

Kouvolan sankarihaudoilla muistotilaisuus

Kouvolan vanhan hautausmaan sankarihautojen kunnostustyö on saatu lähes päätökseen. Sankarivainajien muistoksi järjestetään iltatilaisuus keskiviikkona 10.6. klo 18. Ilta alkaa Kouvolan vanhan hautausmaan kappelissa hartaudella, jonka jälkeen siirrytään sankarihautojen äärelle, jossa paljastetaan uusi tietotaulu ja kunnioidetaan sankarivainajiemme muistoa. Tilaisuudessa ovat mukana Kouvolan seurakunnan kirkkoherra **Tuija Nuutinen** ja kanttori **Ritva-Liisa Marttila**.

KEVÄÄN AIKANA Kouvolan, Kuusankosken, Valkealan ja Vuolenkosken sankarihaudoilla on pesty talkoovoimin 745 hautakiveä. Kymen Kivipojat Oy on pesun jälkeen aloittanut kivien kunnostuksen. Tavoitteena on saada kaikkien Kouvolan seurakuntayhtymän ja litin seurakunnan sankarihautojen kivet kunnostettua vuoden 2027 loppuun mennessä, jolloin juhliitaan 110-vuotiaasta itsenäistä Suomea. Ensi vuonna kunnostusvuorossa ovat Tuohikotin, Män-

tysaaren, Myllykosken, Sippolan, Anjalankosken ja litin kirkonkylän sankarihautausmaiden hautakivet, joita on yhteensä 702 kappaletta.

SANKARIHAUTOJEN kunnostus on veteraaniperinnetyön hanke, jonka taustalla ovat yhteistyössä Tammenlehvän Pohjois-Kymen Perinneyhdistys ry ja Kouvolan seurakuntayhtymä. Salpa-säätiö rahoittaa hanketta.

Pappi perehtyi piispojen muotokuvaan

• TEKSTI VESA VAINIO • KUVA ANNA-KAROLIINA PELTO

Valkealan kotiutunut Ari Luomajoki on poiminut polulleen monia vahvoja osaamisalueita. Kirkollista kulttuuria ja taidetta hän tarjoilee kouvolaalaisille perustamansa klubin kautta.

PUUTARHURIA ei Vaajakosken pojasta tullut, vaikka SOK:n keskusvarasto alan kesätöitä hänelle mukavasti tarjosikin. Mielessä oli muuta, mikä vahvistui rippikoulun jälkeen seurakuntanuorten toiminnan parissa.

– Teologia oli minulle luontainen valinta ja lähdin opiskelemaan sitä Helsingin yliopistoon.

Näin kertoo kappalainen **Ari Luomajoki**, joka tuli Valkealan seurakunnan palvelukseen vuonna 2008. Työura alkoi Lauritsalassa, missä hän toimi yli 10 vuotta. Heinävesi kahdesti ja Oulu ovat olleet muut etapit ennen Kouvolan seudulle tuloa. Täällä hän on viihtynyt alusta asti.

– Sopivan kokoinen paikka ja hieno kirkko. Täällä aistii vahvan maaseutumaisen mentaliteetin, mikä kumpuaa seudulla syntyneistä ja pitkään asuneista ihmisistä.

Vastaavasti uudet Lautaron tyyliset asuinalueet näyttävät Luomajoelle erilaista ajattelutapaa, missä on helpompi kokea olevansa kouvolaalainen.

PAPPINA Luomajoki näkee itsensä nykyään enemmän yleistyöntekijänä. Se on hänestä luontevaa, sillä hän on toiminut papeista pisimpään Valkealassa. Lähetys- ja diakoniapappina hän toimii enimmäkseen aikuisväestön kanssa, mikä tuntuu mielekkäältä.

Kasteiden, avioliittoon vihkimisten ja muidenkin toimitusten vähentyminen näkyy papin työssä. Tilalle on tullut tämän päivän työlle tyyppisiä elementtejä.

– Tiedottaminen kuuluu kaikkien työntekijöiden toimenkuvaan. Digitaalisuus on sekin osa arkea.

Luomajoki on asunut pari vuotta Valamon luostarin vieressä. Työvuodet Heinävedellä toivat hänelle ortodokselämän tutuksi ja hän ymmärtää sitä maailmaa. Tutustuminen luostarien ja ikonien maailmaan syvensi kokemusta. Pitkä kokemus erilaisista asioista on Luomajoelle vahvuus.

– Papin työssä pystyy käyttämään omia osaamisalueitaan. Minut tunnetaan myös esimerkiksi epävirallisena valokuvaajana.

FIRENZE tunnetaan renessanssitaiteen sydämenä, niinpä matkustamista vaimonsa kanssa harrastava Luomajoki ottaa usein suunnaksi Italian. Kirkot ja niiden taide ovatkin keskiössä hänen matkailussaan ja yksi hänen erikoisosaamisalueensa.

– Kirkollinen kulttuuriperintö on olennainen osa paikallishistoriaa ja sen tuntemus kiinnostaa minua suuresti. Kirkko liittyy läheisesti paikalliseen elämään.

Opintovapaalla Oulussa suoritettujen taidehistorian perusopinnot saivat Luomajoen janoamaan lisää. Hän haki ja pääsi Helsingin avoimeen yliopistoon. Vuonna 2019 hänestä tuli teologian maisterin lisäksi filosofian maisteri, pääaineena taidehistoria.

– Tein gradun piispojen muotokuvista, piispat herättävät yleisesti mielenkiintoa.

KULTTUURISTA sangen kiinnostunut Luomajoki perusti 2020 Kirkko

Valkealan kirkkoon on tulossa kaksi näyttelyä, joiden järjestämisessä kulttuurista nauttiva Valkealan seurakunnan kappalainen Ari Luomajoki on aktiivisesti mukana.

+ Taide – kirkollisen kulttuuriklubin. Sen toiminta käynnistyi esimerkiksi **Riikka Juvosen** ja Kouvolan Taiteilijaseuran pienillä taidenäyttelyillä. Vierailijoiden alustukset ja matkat erilaisiin kiinnostaviin kohteisiin ovat toiminnan ydintä.

”**Kirkko liittyy läheisesti paikalliseen elämään.**

– Nähdä kirkollista kulttuuria eri lailla ja esitellä, mitä hienoa kirkolla on. Aiheita ja mielenkiintoa kyllä löytyy. Klubi vetää mukaan myös sellaisia ihmisiä, jotka eivät muuten osallistu seurakunnan toimintaan. Klubin sähköpostilistalla on tällä

hetkellä noin 100 henkilöä. Mukaan voi tulla kaikkien Kouvolan seurakuntayhtymän alueella toimivista seurakunnista. Klubi järjestää 3–5 tapahtumaa vuodessa, kohteiden kirjo on laaja Hattulan kirkosta Sinebrychoffin taidemuseoon.

Uuden ukrainalaisen uskonnollisen taiteen näyttely on Luomajoelle hyvin läheinen. Näyttely kiertää Helsingissä ja Oulussa vuoden 2026 aikana.

– Olen saanut Valot pimeyden reunalla -nimisessä näyttelyssä ylättävän aktiivisen roolin. Pienehkö seurakuntapappikin voi näköjään päästä isoihin ympyröihin.

Matkailua, konsertteja, taidenäyttelyitä, lukemista ja valokuvausta harrastava Luomajoki jää ensi vuonna eläkkeelle. Sitä ennen

Valkealan kirkkoon on tulossa vielä kaksi näyttelyä, joiden järjestämisessä hän on aktiivisesti mukana.

KESÄNÄYTTELYT VALKEALAN KIRKOSSA

2026

Paikallisen taiteilijan Natalia Peräsaaren maalaamia ikoneja. Mukana on myös Valamon luostarin maalauskurssin opettajien töitä.

2027

Valkealan kirkon 100-vuotisjuhlanäyttely. Tamperealaisen Annukka Laineen maalaamia mosaiikkimaisia, isokokoisia, näyttäviä, kristillisiä teemoja käsitteleviä teoksia.